

Antisemites i mentiders

André Glucksmann,
l'“enfant terrible”
de la filosofia francesa,
ataca directament
l'intel·lectual musulmà
Tariq Ramadan
i tots aquells
que han reintroduït
en el debat
antiglobalització
l'odi envers els jueus.
Glucksmann,
nascut l'any 1937
en una família jueva
i antinazi, va créixer
envoltat d'un ambient
antitotalitari.

El professor Tariq Ramadan no és un tablibà, ni un partidari del Gia (el partit dels extremistes islàmics algerians), sinó un professor amb qui es pot parlar d'Aristòtil o de Descartes. Però sota els oripells acadèmics s'amaga un mestre del doble llenguatge que ha enganyat ja moltes persones, un seguidor del fonamentalisme que no concedeix cap altra cosa a la modernitat que una “moratòria” en la lapidació de dones adúlteres. En les seves polèmiques preses de posició s'adorna, astutament, amb la categoria de “membre del grup dels savis per al diàleg entre els pobles i les cultures, dins la Comissió Europea, sota la presidència de Romano Prodi”. Gràcies a aquesta investidura, apareix d'aquesta manera acreditat com un apòstol de l'acostament entre les gents i les religions. Per tant, ja podem sentir-nos tranquils. Per què no fem un altre esforç i el triem àrbitre del diàleg entre israelians i palestins? El fet que el respectuós nét del fundador de la secta dels Germans Musulmans entri en guerra contra els intel·lectuals jueus “omnipresents en els mitjans”, no sorprèn, per part d'un home que ha apreciat “els comportaments constructius i assenyats” dels dirigents del FIS, el Front Islàmic de Salvació algerià, en el moment més fosc dels atacs. Tot plegat diu molt del seu esperit tolerant. Tanmateix allò que més em preocupa no és ell, sinó els seus amics, contraris a la globalització, pacifistes, plens de bons sentiments; i la seva relació estratègica amb el seu odi als jueus.

Presenciaré, doncs, les noces entre el moviment “antiglobalització” i el “savi”

fonamentalista? Ramadan ja presideix la sessió plenària del Fòrum Social Europeu, sobre l'“antiracisme, la xenofòbia i l'antisemitisme”. Les seves manifestacions, rebutjades pels grans diaris parisiencs, troben el seu lloc en la pàgina web d'aquest organisme. Això significa que ha esdevingut el portaveu de l'antiracisme i l'antisemitisme dels herois de Durban, de Gènova i de Porto Alegre?

Entre aquests benpensants, una insignificant minoria ha alçat la seva veu de protesta. En va, però. Pierre Khalfa, animador del moviment antiglobalització europeu i membre del consell científic d'Attac [moviment internacional de ciutadans per al control democràtic del mercats financers i de les seves institucions], rebutja les “falses acusacions” fetes en contra del seu nou amic, i el diputat verd Noël Mamère veu en la campanya portada contra ell “una temptativa de desestabilitzar el Fòrum”. I ara resulta que, paradoxalment, els partidaris de la discòrdia ja no semblen ser els que pronuncien els discursos antisemites, sinó aquells que els denuncien. Quan aquell que veu clar assenyala els núvols negres que avisen de les tempestes, l'antiglobalització mira el dit. Per als verds i els trotskistes a la recerca de seguidors, les declaracions de Ramadan no tenen res criticable. El verí entra així, amb subtileza, en el cercle: dir que Kouchner, Lévy o Glucksmann afirmen això o allò perquè són jueus no té res d'antisemita! Com que cap d'ells pertany (i amb motiu) a la seva religió, llavors és la sang i el naixement allò que els empeny a parlar d'aquesta manera. Els antiglobalització abonen la hipòtesi obscurantista res-

pecte a l'existència d'un complot d'intel·lectuals que no pensen amb el seu cap, sinó segons la seva pròpia raça. Així els jueus resulten desacreditats des del principi. Amb una única excepció, contemplada pel magnànim Ramadan, d'aquells que abracen la seva causa. O esteu d'acord amb ell, o et titllaran de jueu o filosemita. I si és així, el diàleg acaba encara abans de començar.

Ens trobem davant un dilema de fons de l'esquerra europea. En nom de la defensa dels oprimits, de la lluita contra el gran capital i l'imperialisme (americà), i dels drets trepitjats dels palestins, els seus discursos evoquen esquemes i obsessions que conflueixen en l'antisemitisme de les velles dretes xovinistes i l'anticosmopolitisme dels estalinistes reprimits. Hi ha alguna cosa que fa pudor en el regne dels antiglobalització. Contractar d'abanderat un personatge com José Bové, que veu el rastre del Mossad en els atemptats a les sinagogues a França (disposat després a disculpar-se, quasi com si es tractés d'una imprudència sense conseqüències), és només un petit indicador d'una deriva inquietant.

Cap a mitjan anys noranta, el pontífex de l'integrisme sudanès, Hassan al-Tou-rabi, va proclamar: "Tariq Ramadan representa el futur de l'islam." Si els fets han demostrat el contrari és gràcies a les valentes batalles conduïdes per les dones algerianes, afganeses o iranianes, i no gràcies a aquells europeus que somien un món diferent aliant-se amb les forces més reaccionàries que hi ha. El món que jo somio es contrueix a Teheran amb els estudiants contestant els mul·làs o en les nostres perifèries amb les dones rebel·lant-se i cridant "ni putès, ni sotmeses", i de cap de les maneres, a les tribunes de Saint-Denis amb Tariq Ramadan.

"Ni putès ni sotmeses". Aquest és l'eslògan del debat entre les dones musulmanes. Es pot ser musulmana i feminista? Les noies d'origen magribí nascudes o crescudes a França són la vertadera novetat de l'islam francès. Busquen una alternativa, tant a la total submissió a la tradició i al poder patern, com al traumàtic trencament amb la família, portat normalment per l'occidentalitza-

Segons André Glucksmann, tots aquells que descreuen dels filòsofs que alerten del perill que s'està covant pel simple fet de ser jueus demostren el seu tarannà antisemita.

ció dels seus costums, transformant-les, als ulls de molts coreligionaris i de molts francesos estúpids de la perifèria, en carn de violacions només perquè portin una minifaldilla i visquin a l'estil europeu. Ocorre gairebé cada setmana: en un llibre de testimonis titulat *Dans l'enfer des tournantes* (ed. Denoel), Samira Bellil conta la seva experiència d'adolescent víctima de violacions en grup a

les *banlieus* [barris marginals], del sentiment de culpa, de l'ostracisme de la família i de la impotència i, si més no, de la resignació i la negació per part de les autoritats.

Avui Samira milita en l'associació "Ni putès ni soumises", ni putès ni sotmeses, punta de llança laica dels moviments d'alliberament de la dona musulmana: considerada per la filòsofa del feminis-

José Bové, un dels caps més visibles del moviment antiglobalització, va dir que el Mossad podia estar al darrere dels atemptats contra les sinagogues a França. Tot i les seves disculpes posteriors, és un bon exemple de com des del camp de l'esquerra s'acusa tot un poble.

me francès Elisabeth Badinter, com "l'únic futur possible de la lluita pels nostres drets". Però la nova generació de feministes avui reivindica drets també a l'interior del col·lectiu dels musulmans de França: en els grups dirigents hi ha encara més dones que en els partits històrics de l'esquerra.

La seva és una batalla sobre el fil de la navalla. "Jo porto el vel perquè aquesta és la meua tria. Hi trobo una espiritualitat profunda que vull viure malgrat haver de combatre per això tots els dies els prejudicis dels altres", explica Siham Andaloussi, de 30 anys, francesa, una de les responsables del CMF [Consell dels Mercats Financers francès]. Rebutja "Ni putes ni soumises", que, per contra, "fa de la laïcitat un principi absolut".

Ataca els estats com Aràbia Saudita, "on la dona és discriminada, apallisada, segregada i apartada de la societat". I aquells "musulmans dolents que per llegat cultural, sense cap culpa de la religió, intenten fer el mateix a França".

André Glucksmann

© *Der Spiegel* - EL TEMPS

Traducció: *Yolanda Guirao Sánchez*

Identitat i ensenyament

Gener
de 2004

Les qüestions identitàries estan d'actualitat, particularment en una societat diversa com la catalana. L'aplicació del Decret d'Humanitats i de la Llei de Qualitat de l'Ensenyament són aprofitades en aquest dossier per analitzar, des de la perspectiva de l'ensenyament de les ciències socials a secundària, la problemàtica de les identitats personals i de grup entre el jovent.

L'Avenç. Consell de Cent, 278, 1r 2a - 08007 Barcelona - 93 488 34 82
avenc@retemail.es / www.lavenc.com